

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 10 februari 2022

Datum GS-besluit : 8 maart 2022

Vragen nr. 15

Vragen van **dhr. M.T. Cardol** (GroenLinks) over Voorgenomen herbegrenzing NNN in o.a. Zuid-Kennemerland dd. 09-02-2021

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 10 februari 2022 door het lid van Provinciale Staten, **dhr. M.T. Cardol** (GroenLinks), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

In een brief gedateerd 03-02-2022, kenmerk 1757676/1763655, informeert het College van GS de Staten over de voorgenomen herbegrenzing van NNN in o.a. Zuid-Kennemerland. Onderdeel hiervan is het ontgrenzen van een aantal percelen in de directe omgeving van Vogelenzang (ZKL-zuid).

Het voornemen tot herbegrenzing is gebaseerd op een 'Advies Herbegrenzing Zuid-Kennemerland-zuid'. De conclusie hierin is: "De mogelijkheden van de percelen meer naar het zuiden lijken bij realisatie als NNN niet veel groter dan met het huidige gebruik. Dit heeft te maken met de gunstiger hydrologische omstandigheden in het noordelijk deel; de aanwezigheid van NNN en N2000 in de nabijheid die om een betere verbinding vragen; en de effecten van bestaand agrarisch grondgebruik voor de natuurpotenties."

Eerder is een ecologisch adviesrapport verschenen van SWECO dd. 19-04-2021. Herin wordt gesteld: "De NNN begrenzing aan de binnenduintrand is van oudsher vooral tot stand gekomen op landschappelijke gronden (openheid, ruimtelijke kwaliteit in de verschillende functies) en minder vanuit ecologisch perspectief. Meer recent is daar ook vanuit andere beleidsvelden de wens voor de realisatie/bescherming van een klimaatbestendig en ecologisch waardevol watersysteem in de binnenduintrand bijgekomen. De strategische watervoorraad in de duinen moet veiliggesteld worden en dit betekent een opgave voor de binnenduintrand. Daarnaast is het belang van de gradiënt van duin via binnenduintrand naar de polder voor vele soorten nu beter onderkend dan vroeger. Er wordt daarom gestreefd naar robuuste oost-west verbindingen waar dat nog mogelijk is en het realiseren van een meer geleidelijke overgang van duinen naar achterland."

Graag stellen wij de volgende vragen. Voor de behandeling het volgende verzoek: Als het lukt graag deze week nog behandelen. De brief staat op de NLG-agenda van 14-03 en de antwoorden helpen met het voorbereiden van deze commissie.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:

De herwaardering van de ecologische potenties van de betrokken percelen wordt onder andere gebaseerd op nieuwe inzichten over de kwel-/hydrologische situatie in het gebied. De hydrologische omstandigheden in het noordelijk deel zouden gunstiger zijn dan in het zuidelijk deel.

Hoe kan het dat het 'Advies Herbegrenzing Zuid-Kennemerland-zuid' afwijkt van het eerdere ecologisch advies van SWECO?

Antwoord 1:

De beoordeling van SWECO, gebaseerd op een bureaustudie, geeft het algemene beeld weer van binnenduinrand-natuur. Hierbij wordt uitgegaan van een duinsysteem waarin water een natuurlijke weg gaat. In het gebied bij Vogelenzang liggen echter de waterwinkanalen in de Amsterdamse waterleidingduinen. Deze waterwinkanalen zorgen dat de waterstromen zich niet gedragen zoals dat gebruikelijk gebeurt in duingebieden. Het water stroomt niet zozeer richting de polder af, maar naar de waterwinkanalen. Daarnaast is de diep gelegen Haarlemmermeerpolder van invloed. Het water dat niet wordt opgepompt in de duinen wordt grotendeels weggezogen naar deze polder. Het rapport van SWECO is dus van meer algemenere zin, terwijl dit ontgrenzingsadvies is gebaseerd op de specifieke omstandigheden van deze locatie.

Vraag 2:

Kunt u een toelichting geven op de gunstigere hydrologische omstandigheden in het noordelijk deel van het gebied en het oorzakelijk verband met de mogelijkheden in het zuidelijk deel (zie eerste en tweede zin in het citaat in de inleiding, tweede alinea)?

Antwoord 2:

Voor het gehele gebied geldt dat de kwel aan de duinrand beperkt is door verschillende factoren. Deze factoren zijn met name het wegzijgen van water naar de laag gelegen Haarlemmermeerpolder en het winnen van water uit het Oosterkanaal. Het aanleggen van een NNN-strook in het zuiden heeft pas substantieel ecologisch rendement als de winning in het Oosterkanaal zou worden verminderd. Extra kwelwater kan dan worden afgevangen en het mes snijdt aan twee kanten: het ontwikkelen van kwelafhankelijke natuur en het voorkómen van grondwateroverlast in bollengebied. Dit was de reden voor het eerder begrenzen van deze strook. Vermindering van winning in het Oosterkanaal is echter niet voorzien, mede vanwege de toenemende vraag naar drinkwater. In het verlengde Oosterkanaal, dat zich ten westen van de Polder Vogelenzang bevindt, is de situatie anders. Dit kanaal heeft een hoger waterpeil dan het Oosterkanaal en een geringere drainerende werking. Mede om deze reden wordt de NNN begrenzing in de Polder Vogelenzang niet aangepast. Voor verdere argumentatie zie het antwoord op vraag 4.

Vraag 3:

Andere factoren zijn volgens het Advies de aanwezigheid van NNN en N2000 in de nabijheid, het veiligstellen van de kwaliteit van water en bodem, natuurverbindingen tussen duinen en landgoederen en landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit.

Kunt u een nadere toelichting geven op de voorgenomen ontgrenzing met het oog op de kwaliteit van water en bodem, niet alleen op de betrokken percelen zelf, maar vooral in het aangrenzende duingebied?

Antwoord 3:

Door ontgrenzing zal het gebruik van de gronden blijven zoals dat nu is. Realisatie van het NNN op deze gronden zou het verwijderen van een strook bollengrond en (beperkte) extensivering van begrazing voor vee betekenen. De positieve invloed hiervan op de bodemkwaliteit in het gebied is beperkt, vergeleken met de percelen die als NNN-begrensd blijven. Dit komt omdat de percelen die wij voornemens zijn te ontgrenzen deels een smalle strook betreft en omdat er een camping ligt tussen deze percelen en het duingebied. De verbetering op de waterkwaliteit zou, verwachten wij, van beperkte aard zijn, omdat het slechts om een strook bollengrond gaat en de overige bollenvelden al buiten de begrenzing liggen. De sloten om de percelen blijven daardoor in contact staan met die velden en daarmee de vervuiling die vanuit die velden in het water terecht komt.

Vraag 4:

Kunt u een nadere toelichting geven op de voorgenomen ontgrenzing ten opzichte van de mogelijke natuurverbindingen? Welke verbindingen worden voorzien en zijn niet mogelijk via de te ontgrenzen percelen en welke wel via de noordelijker gelegen gronden?

Antwoord 4:

Het doel van het NNN is om de biodiversiteit te verbeteren door een hoogwaardig netwerk van verbonden natuurgebieden te creëren. Een belangrijk onderdeel hiervan is het maken van goed functionerende natuurverbindingen tussen deze gebieden. In Zuid-Kennemerland werken wij daarom onder andere aan een natuurverbinding tussen de duinen en de gemeente Haarlemmermeer. Belangrijk hierbij is het verbinden van twee nabij elkaar gelegen delen van het Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid, te weten de Amsterdamse Waterleidingduinen en Landgoed Leyduin. In het ecologische advies staat aangegeven dat de te ontgrenzen percelen geen bijdrage leveren aan de realisatie van deze verbinding. De noordelijker gelegen gronden vormen een smalle passage tussen de twee delen van het Natura 2000-gebied en blijven begrensd. De gronden aan de zuidkant, die wij voornemens zijn te ontgrenzen, liggen ten zuiden van Landgoed Leyduin. De ontgrenzing van deze percelen vormt dus geen risico voor de realisatie van de natuurverbinding.

Vraag 5:

Hoe beoordeelt het College de voorgenomen ontgrenzing t.o.v. de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit, die voor het hele gebied hoog wordt gewaardeerd?

Antwoord 5:

Het gebied heeft hoge landschappelijke en cultuurhistorische waarde. Om die reden zal tegelijk met de ontgrenzing het gebied worden begrensd als Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). Dit beschermingsregime is passender voor de kwaliteiten van het gebied. Met de begrenzing als BPL zullen landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten zoals openheid en zichtlijnen, gewaarborgd blijven.

Vraag 6:

Hoe is de weging van de argumentatie bij de vragen 3, 4 en 5 t.o.v. de argumentatie inzake de kwel-/hydrologische situatie?

Antwoord 6:

De vraagstelling suggereert een spanning tussen de overwegingen op het gebied van hydrologie en de antwoorden op de vragen 3, 4 en 5. Wij zien deze spanning niet, omdat de overwegingen op het gebied van hydrologie ondersteunend zijn bij de keuze om betreffende percelen te ontgrenzen. In dit gebied is de kwelpotentie beperkt en dragen de desbetreffende percelen beperkt bij aan robuustheid van het NNN. De natuurverbinding via Landgoed Leyduin naar de gemeente Haarlemmermeer blijft in stand via de percelen die noordelijker gelegen zijn. Het waardevolle landschap blijft beschermd door ontgrensde percelen toe te voegen aan het Bijzonder Provinciaal Landschap.

Vraag 7:

Doelen van het Natuurnetwerk Nederland zijn: verhogen van de natuurkwaliteit in natuurgebieden én overgangsgebieden alsmede verhoging van de biodiversiteit. Bij het realiseren van NNN en voor de overgangsgebieden tussen natuur en landbouwgrond zijn herinrichting en wijzigingen in het bestaande gebruik en beheer van de gronden van groot belang. De genoemde herbegrenzingsen zijn onderdeel van de gebiedsgerichte aanpak in Zuid-Kennemerland. In het kader van deze aanpak wordt ongetwijfeld gesproken met de eigenaren/gebruikers van de betrokken gronden.

Wie zitten er bij de gebiedsontwikkeling in ZKL momenteel aan de gesprekstafel naast de grondeigenaren? Zijn nog andere partijen op andere wijze partner in het proces?

Antwoord 7:

In de gebiedstafel Zuid-Kennemerland zijn naast de provincie ook de betrokken gemeenten, het waterschap, natuurorganisaties, LTO-Noord, een aantal individuele agrariërs, VNO-NCW en twee ondernemersverenigingen vertegenwoordigd. Daarnaast voert gedeputeerde Rommel op 24 maart een verkennend gesprek met een aantal lokale stichtingen en verenigingen over samenwerking binnen het gebiedsproces. Met grondeigenaren worden zoveel mogelijk één-op-één gesprekken gevoerd; daarnaast zullen zij worden uitgenodigd voor informatieavonden.

Vraag 8:

Gaat de ontgrenzing van bedoelde percelen gepaard met afspraken met de huidige eigenaren/beheerders over herinrichting van hun gronden voor meer biodiversiteit (aanleg van landschapselementen, zoals sloten, bermen, prielen, poelen, boomgaarden etc.)?

Antwoord 8:

Nee. Voor gronden buiten het NNN heeft de provincie geen titel om hier afspraken over te maken. Wel zal in het gebiedsproces informatie worden verstrekt ten aanzien van provinciaal beleid en eventuele ondersteuningsmogelijkheden die (bijvoorbeeld) voortvloeien uit de Aanpak Groen Kapitaal en de Voedselvisie.

Vraag 9:

Steeds blijkt uit onderzoek dat de emissie van stikstof en gewasbeschermingsmiddelen tot ver in nabijgelegen natuurgebieden invloed hebben op de natuur. Afspraken over het verminderen of stoppen van het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen (zeker in de bollenteelt), over het mestbeleid en de intensiteit van het agrarisch gebruik zijn dus van groot belang voor de kwaliteit van natuur en landschap.

Gaat de ontgrenzing van bedoelde percelen gepaard met afspraken met de huidige eigenaren/beheerders over aanpassingen in het beheer en gebruik van de gronden, met name waar het gaat om mestbeleid, extensivering en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen?

Worden hierbij de doelen van de Voedselvisie, het waterbeheer en het stikstofbeleid meegenomen?

Antwoord 9:

Zie ons antwoord op vraag 8.

Vraag 10:

Het uitgangspunt bij herbegrenzing van het NNN is dat de omvang van het NNN gelijk blijft.

De voorgenomen herbegrenzingsen genoemd in de brief met bijlage leidt tot een afname van het NNN met bijna 32 hectare. Hoe garandeert het College dat de totale omvang van het NNN gelijk blijft? Waar worden de voorgenomen ontgrenzingen gecompenseerd met nieuwe NNN in Zuid-Kennemerland of elders in de provincie?

Antwoord 10:

Dit besluit betreft een voornemen tot herbegrenzing. Het definitieve besluit tot herbegrenzing vindt plaats met de vaststelling in juni van de Omgevingsverordening Noord-Holland Wijziging werkingsgebieden ronde 1 2022. Op 1 maart hebben wij besloten deze ter inzage te leggen. Hiermee is ook bekend gemaakt op welke locaties de ontgrenzing van deze hectares 'gecompenseerd' zal worden. De omvang van het NNN blijft in Noord-Holland op deze manier gelijk.